

ความกตัญญู

ภพ: ธรรมท้าว

ความกตัญญู

จาก: ดุรงคภิกขุวาท

สงวนลิขสิทธิ์ : คาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) ปี ๒๕๕๘

ห้ามเผยแพร่ คัดลอก ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดยกของบทความในหนังสือเล่มนี้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของสิทธิ์ เป็นลายลักษณ์อักษรก่อน

บรรณาธิการ : พระนิพนพาน โชติธมฺโม

กองบรรณาธิการ : วิสูตร จิรโสภณ, ศิริลักษณ์ พุทธโคตร

ปกและรูปเล่ม : พระนิพนพาน โชติธมฺโม

พิสูจน์อักษร : พวงเพ็ญ เลหาเจริญสมบัติ

แยกสีและพิมพ์ที่ :

บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

๖๕/๑๖ ถนนชัยพฤกษ์ เขตคลองสาน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทร. ๐ ๒๘๘๒-๑๐๑๐, ๐ ๒๔๒๒-๙๐๐๐

โทรสาร : ๐ ๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐ ๒๔๓๔-๑๓๕๕

เจ้าของ : วัดเขาวง (ถ้ำนารายณ์)

๖๒/๑ หมู่ ๕ ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๒๐

โทร. ๐ ๓๖๒๓-๖๕๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๖๒๓-๖๕๐๖

ภาษาไทยที่ท่านจะได้อ่านจาก
'พูดตามพ่อสอน ฉบับพิเศษ'นี้
เป็นด้อยที่ถอดจากการพูดตอบปัญหาและการสนทนา
ในงานประจำวันจริงๆ โปรดทราบว่าเป็นการพูดเฉพาะกิจ
เฉพาะกาลเวลาและเฉพาะอารมณ์ของบุคคล
ซึ่งอาจไม่ถูกใจท่านก็ได้ เราออกเทปพิมพ์ไว้
อ่านแล้วเห็นว่าฟังง่ายสบายใจ ก็ลองนำเสนอแบ่งกันอ่าน

ตัวผู้พูดคือ 'หลวงตา' ท่านปรารภว่า
พระธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสขึ้นละเอียดย่ออันบริสุทธิ์มหาศาล
ทรงเลือกสรรเพียงน้อยนิดมาสอน พระสาวกองค์ใดก็ตามคำสั้นสงสัย
ก็พยายามใช้ภาษามนุษย์พูดออกมาได้เพียงหนึ่งในหมื่นพัน
ที่กินใจอึมเอบ หลวงตาท่านฟังจากหลวงพ่อบุญบาอาจารย์
แล้วทรงไว้ได้เพียงหนึ่งในล้านที่พอปรารภณาจะให้เข้าใจ

ต่อไปนี้เป็นภาษามนุษย์ ที่พยายามบรรยาย
ถ่ายทอดรสชาติที่ผ่านมาในใจของหลวงตา
ท่านว่าจะได้สักกี่ส่วน จะเกิดประโยชน์สักกี่สัก
ก็ทำให้ผู้ฟังมีความสามารถสุควาสนา..
แล้วแต่ผู้ฟัง ผู้อ่านจะพิจารณาเอาเองเถิด.

ความกตัญญู

พระครูภาวนาพิลาส
(๑๔ เมษายน ๒๕๕๒)

ความกตัญญู เขาแปลว่า การรู้คุณของความคิดที่เขาทำต่อเรา ที่รู้ว่าเราจะพ้นทุกข์เข้าถึงธรรม ไม่ต้องตกนรกได้ ต้องเห็นคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และยอมรับนับถือว่าเป็นที่เคารพรักของเรา ชนิดไม่กลับกลายความคิด นึกเมื่อไร.. ก็ลืมเมื่อนั้น คล้ายๆ เราเป็นเนื้อในของท่าน ท่านก็คลุมเป็นเนื้อเดียวกัน

อย่างทีหลังตาบอก.. ท่านเป็นดวงอาทิตย์ เราเป็นแสงๆ หนึ่งในท่าน ถ้าท่านเป็นน้ำทะเลอมฤตบริสุทธิ์ เราเป็นหยดๆ หนึ่งในห้วงทะเลอนันต์ เป็นอนุพุทธะ คือสาวกน้อยๆ ลูกน้อยๆ ของพ่อแม่ลูกนะ ให้เป็นธรรมชาติเดียวกัน ถึงจะเรียกว่ารู้คุณและเข้าถึงคุณและยอมรับนับถือเป็นที่พึ่ง ไข่ม้อยลูก?

ของใหญ่ขนาดนั้นนะ! เราอ่านหนังสือ เราก็กะพ้ออยากได้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง แต่ของซึ่งอยู่

๘ ความกตัญญู

เฉพะหน้าคือ เนื้อพ่อแม่ร่วมกันเป็นตัวเรานี้ละ คำสอน ความหวังดี ข้าราชการเมตตา ที่บ่อนเข้ามา กล้วยบับๆ บ่อนเข้ามา ตีบ้าง คำบ้าง ชมบ้าง ทุบบ้าง ท่านหล่อหลอมมาจากน้รางกายกับจิตใจในส่วนของเราเนี่ย เกิดจากท่านเป็นเนื้อเดียวกับท่านนี้นะ คุณเฉพะหน้าที่เห็นๆ ถ้าไม่เห็นคุณก็แย่แล้ว

จะไปบอกเห็นคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อ่างไม่ขึ้น เพราะทรงคุณธรรมเบื่องตันต้องเห็นก่อน เห็นขนาดไม่มีข้อแม้กับพ่อแม่ มีแล้วก็พยายามให้อภัยท่านนะ เราจะไม่เข้าใจท่าน หรือโดยคุณธรรมของท่านอาจจะพร่องในศีล โทศร้ายกับเรา ไม่เป็นธรรมกับลูก รักลูกไม่เท่ากัน มันเป็นเรื่องของความที่ไม่สม่ำเสมอของท่าน

แต่ความดีที่ท่านให้ร่างกายเรามา นี่ละลูกนะ เป็นความดีของเรา ที่เราจะเห็นคุณท่านที่จะถนอมความกตัญญูในใจเราให้บริสุทธิ์ ส่วนใจท่านกับร่างกายท่านเดี๋ยวก็ตายไป ใจท่านถ้าไม่จริงใจท่านก็ตกนรกไป ที่ยังอยู่ในนรกเยอะพ่อแม่เรา ไม่ใช่ว่าจะต้องไปพระนิพพานทุกคน

ถ้าหากว่าเราไปแบ่งว่า ฮี! แม่ประเภทนี้ไม่เอา! เอาแม่ประเภทนี้ ก็แสดงว่ายังมีข้อแม้ต่อความกตัญญูอยู่ เราต้องเห็นเหมือนกันหมด และนี่ก็สงสารท่าน โถ! พ่อคุณอุตส่าห์เลี้ยงดูเรามา ตอนบารมีท่านยังอ่อนค้อย โถ! เจ้าประคุณเลี้ยงลูกมาจนมาพึ่งมาเทศน์กันอยู่นี่ไหนนะ พระคุณก็ยังไม่ล้าบากอยู่

บุญอะไรที่ลูกมี ขอพระคุณจงโมทนา จะทำอะไรจนกว่าเราจะเข้าพระนิพพาน ขอพระพุทธเจ้าและพระญาณมหาราชจงเป็นพยาน ขอให้ท่านจงโมทนาด้วยเถิด ต้องพยายามทำอย่างนี้บ่อยๆ จนเรายอมรับว่าเราขาดพ่อแม่ไม่ได้ ถึงจะเข้าคุณ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ได้ ไม่งั้นมันจะกินเรา

เพราะฉะนั้น ถ้ามีอยู่แล้วมันหยาบคาย หรือว่าไม่ละเอียดยกพอ เขาพอได้นึกถึงคุณแต่ว่าฐานะเขามี วันสงกรานต์ที่เขากลับไปหาพ่อแม่ยังงี้ เอาพ่อแม่มานั่ง เอาน้ำมาล้างตีนพ่อแม่ ขอขมา ส่วนคำสุดของพ่อแม่เอามาลูบทับ แล้วก็เอาเสื้อผ้าใหม่ไปให้พ่อแม่อุ่นให้ลูกชื่นใจ แล้วก็เอาเงินไปให้แม่กับพ่อทำบุญ แล้วก็อยู่กับท่าน.. เย็นๆ ก็ออกไปเมาเหล้าบ้าง เข้าก็มา ก็หลอกแม่ได้ กลับไปบ้านนอกก็ไปเล่นนะ อวดเพื่อน อวดสาวอวดหนุ่มบ้างก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่ไปเพราะพ่อแม่เราอยู่ตรงนั้น บ้านที่เรากลับไป เราอยู่โรงงานหรือรับราชการ กลับไปที่สถานที่ทางเหนือทางใต้ เพราะพ่อแม่เราอยู่.. วงศ์วานเราอยู่ตรงนั้น เราถึงไปงี้!

ต้องพยายามฝึกความรู้สึกขึ้นมาให้ได้ ที่แผ่นดินเราเกิดก่อน ประเทศเราเกิดก่อน ก็เพราะความกตัญญูมันหย่อนลงไป สมัยก่อนพ่อแม่ลูกนี้ เคารพรักกันแบบไม่มีข้อแม้ ยิ่งไงก็พ่อกู แม่กู ขนาดเขียนหัวพ่อแม่ถึงนะ หัวแม่กูนะนี่นะ ใครเอาตีนไปเหยียบเงาหัวพ่อ ยิ่งต่อยปากกันเลย แค่นั้นนะลูก

๑๐ ความกตัญญู

นะ.. เพราะฉะนั้นต้องพันตรงนั้นกลับมาลูก ต้องถ่วนเลย! ไม่งั้น
เข้าถึงคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ไม่ได้ ต้องถ่วนเลย! (จู..
แกกเลยแม่ แม่เน้นรดเย็นก็ยังเย็น ดูท่า.. เห็นแล้วสบายใจ)

นะลูกนะจำไว้นะ ยังมีแม่ให้รักท่าน ให้ตอบแทนท่าน
บ้าง เงินเดือนออกไม่ต้องให้ท่านหมดหรอกให้สัก ๒๕% แล้ว
ขออีก ๕๐% ที่หลังสิ้นเดือนก็ได้ พยายามให้ใจเรานุ่มนวล
พ่อเรายังอยู่ ท่านป่วย ป่วยตายายยังอยู่ก็ดูแลให้ดี โอกาสที่
เราจะได้ตักตวงคุณธรรมอันนี้เข้ามานี้ แค่วีริตท่านมีอยู่ลูก
พอชีวิตท่านจากไปแล้ว เราหมดโอกาสแล้ว หมดก็ไปต่อชาติ
หน้าแล้วลูก อยากไปนิพพานชาตินี้ก็ยังไม่ได้เต็ม ในใจเรายังมี
เครื่องหมายอยู่ เห็นพ่อแม่ลูกเขาเช่นรถไปเที่ยวกัน คิดถึงแม่..

หลวงตาม้าป โยมพ่ออยู่ด้วยกัน ท่านก็เป็นนักเลง
ฉกาฉกรรจ์ ก็ไปจำเฉพาะท่านกินเหล้าเมา ไม่จำตอนที่ท่าน
ลုပ်หัวเรา ท่านลုပ်หัวเราบ่อย หายเมาแล้วก็ลုပ်หัว ก็น่าจะจำใน
ส่วนที่เราจะติงบ้าง ไข่ม้อยลูก? สอนให้เราต่อยปากคน ตีหัวคน
แทงคน กินเหล้า ก็เป็นเรื่องของท่าน ท่านคิดว่าให้ของดีที่สุด
ถ่ายทอดวิชานักเลงให้ลูก ก็เจตนาดีอยู่แล้ว ก็น่าจะดูความดี
ของท่าน.. ไปดูเทียบกับพ่อแม่คนอื่น ที่เขาให้เรียนหมอเรียน
อะไร.. นั่นมันพ่อแม่คนอื่นเขา.. เราหาเรื่องขาดความกตัญญู

จนพ่อตายไป ก็กลับไปดูศพหน่อย แล้วก็กลับ.. จำ
ได้ว่า ตอนนั้นสอบเข้านายร้อยตำรวจ กำลังจะเข้าตรวจสุขภาพ

พ่อพ่อตายพ่อตีก็กต้องกลับมา ก็กกลับไป.. แล้วท่านก็ตาย ไม่เคยได้นวดเท้า ไม่เคยได้อะไร เพราะว่าเราขี้.. คือไม่ค่อยรักพ่อ รักแต่แม่.. รักแม่ยิ่งไง ไม่ได้ดูแลขนาดนวดพื้น ซักผ้านุ่งให้แม่ก็ไม่เคย.. แล้วแม่ก็รักหลวงตามากลูกคนที่ ๗ มีลูก ๘ คน แม่สู้บบุหรี่ด้วยตอนสาว ๆ หยุตสูบบุหรี่แล้ว ๓๐ ปี ยังเป็นโรคถุงลมโป่งพอง ทั้งๆ ที่หยุดมา ๓๐ ปี (ใครสูบบุหรี่บ้าง รับผิดชอบซะนะ!) แล้วก็ตายด้วยโรคถุงลมโป่งพอง!

หลวงตาเป็นพระแล้วนี่ ก็ยังไม่ได้ไปดูแลแม่ที่เตียงนอน มีแต่ทำงานก่อสร้าง (เล่าให้ฟังเผื่อจะได้ย้อนโนนลง.. อย่าได้ผิดเหมือนหลวงตา) หลวงตาบวชแล้ว.. แม่ก็พยายามปฏิบัติธรรมตลอดชีวิต บวชปีหนึ่งบางทีหลายเดือน บางทีหลายปี นุ่งขาวห่มขาวแล้วมาอยู่บ้าน มีอาจารย์เยอะ เราเคารพหลวงพ่อกุ๊กๆ เราก็อยากให้แม่มาปฏิบัติธรรม แม่ไม่เอา พอบวชแล้วเราก็กตัญญูต่อท่านแบบพระนั่นแหละ พ่อจะบอกเรื่องมโนมยิทธิ เรื่องสติปัญญา ท่านก็บอก “โยมรู้แล้ว.. โยมเอานามกับรูป” เราไม่เข้าใจนามกับรูป ก็คือขั้น ๕ ที่หลวงพ่อสอนใช้มัลละ? ก็ไปคิด “เฮ! คนละครูเสียแล้ว” นึกเสียใจ..

จนกระทั่งใกล้จะตายซักปีหนึ่ง เห็นพระลูกชายไปเยี่ยมบ่อยๆ เอรังนกันไป เอาอะไรไป เอาตังค์ไปให้พี่สาวไว้ทำกับข้าวที่พี่ยอม.. บ้าพี่ยอมเนี่ยกตัญญูมาก เป็นคนกตัญญูมากที่สุดในโลกคนหนึ่ง ไม่ทิ้งแม่เลยเลี้ยงจนตาย หนักๆ เข้า วันที่จะ

๑๒ ความกตัญญู

เข้ากับได้ ที่ท่านจะเคารพหลวงพ่อบุญ แม่โทรมาขอพูดด้วย
ตอนนั้นอยู่ที่ ‘ศูนย์พุทธศรัทธา ทำลาน’ บอก.. “คุณ! ช่วย
ให้ศีล ๕ โยมทางโทรศัพท์หน่อย คุณไม่ต้องลำบากมาหอรอก
ตั้งนะโม ให้ศีล ๕ โยมหน่อย โยมอยากได้รับศีล ๕ จากพระ”
อ้อ..เหอ พอฟังเราดีใจเลย “โยมรอตงนั้นเลย” รีบไป ละงาน
ไปเลย! ให้เขาขับรถไป พอสมาทานศีล ๕ เสร็จ เริ่มคุยเรื่อง
ธรรมะ ก็ยังไม่ค่อยมาก

ต่อมาอีกซักครึ่งเดือน ท่านบอก.. “คุณจะมาเมื่อไร?
โยม อยากเรียนกรรมฐานหลวงพ่อบุญ” เราก็รีบไป พอไป
ปั๊บ! ก็ขอเรียนกรรมฐาน เราก็.. (บาปหรือเปล่านิจจังด้วย
นะ)อยากให้ท่านคลายมานะ ให้เคารพอาจารย์ทุกอาจารย์เท่า
กัน หรือกิเลสตอนนั้น ก็อยากให้เห็นคุณของหลวงพ่อบุญ
มากขึ้น ก็เลยบอก “โยม..ฉันสอนโยมยังไม่ได้ โยมจะเรียนแน่
มั๊ย?” ท่านบอก.. เรียนแน่ “ถ้าฉันฉันเป็นลูกศิษย์รุ่นพี่ โยม
เป็นลูกศิษย์รุ่นน้องนะ เพราะฉะนั้น โยมต้องขอมาพ้อฉันก่อน
เพราะโยมไม่เคยขอเรียน แล้วลูกบวชมาตั้งหลายปี เพิ่งจะขอ
เรียน ก็แสดงว่าไม่เห็นความดีของครูบาอาจารย์เท่าที่ควร โยม
ต้อง..”

“ขอ..ให้น้าโยมเลย โยมขอขมา”

แล้วน้าท่าน “ขอขมา นอบน้อม..” เราก็น้อมโนมยิทธิ
ให้ทำ แล้วแม่ก็จบอารมณ์ไต่ตงแต่ตอนนั้น

เสร็จแล้วก็ตายโดยที่ลูกไม่ได้ดูแล.. ก็ทำงานไป.. พี่พยอมก็ดูแลท่านจนไปตายโรงพยาบาล.. ไปทันตอนที่เขาเอาศพออกจากโรงพยาบาล ยังจำได้.. โรงพยาบาลเขาเอากระบะมาส่งศพแม่ ก็ยังไม่ได้แต่งตัว สัปเหร่อ ๒ คนของวัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน เขาก็แต่งตัวให้แม่ หลวงตาท่านึงดู.. มันก็ทะลึง! หักแขนแม่.. เราก็จิกจิกไป มันหักแขนแม่เพื่อเอาเสื้อใส่ เราก็บอก.. ใจมันรู้สึก.. รู้ว่าคนตายคือคนตาย แต่ก็คือแม่.. เสร็จแล้วมันก็จับมือแม่บาย บาย.. เราก็บอกอ้าว! พอบอกอ้าว.. มันก็เลยหน้าเสีย.. รีบทำ! นี่เล่าให้ฟังให้ละเอียดเลย เรารู้สึก เอ..! จะคุ้มกันดีมั๊ย? เราก็จิกจิกว่าร่างกายท่านอยู่แล้ว หนักๆ เขาก็ใส่โลง เราก็ออยู่เป็นเจ้าภาพ อยู่จนกระทั่งงานเสร็จ เผาเสร็จ จัดการเสร็จทุกอย่าง

ทุกวันนี้ พ่อสร้างวัดนี้เสร็จจบ! สิ่งเดียวที่หลวงตาเห็นพวกเรามา พาแม่มา พวกเราพาตัวเองมาพาลูกมา มาได้ รับประโยชน์ หลวงตาชื่นใจที่ได้สร้างกุศลขึ้นมา แต่หลวงตาเสียใจอยู่อย่างเดียว แม่น่าจะอยู่ดูวัดที่ลูกสร้าง จะได้เห็นรถให้แม่ดู มันมาคิดเอาตอนที่สายเสียแล้วไง เพราะฉะนั้นลูกอย่าให้สายไป เข้าใจมั๊ยลูก? ทำเท่าที่เรานึกออก นี่ก็ไม่ออกก็.. “แม่ขอตื่นกราบหน่อย” ก่อนนอน ไม่มีความหมายอะไรก็ทำได้ ให้ใจเรามันใกล้เข้าไปตรงนั้น แล้วเราจะพูดโธษัน

๑๔ ความกตัญญู

เราจะพูด โอ้มโม สังโฆ พิจารณาธรรมชั้น ถ้าความ
อกตัญญู หรือความกตัญญูยังไม่นุ่มนวลผ่องใสพอนี้ ปฏิบัติ
ธรรมยังไ้ ก็ไม่เข้าถึงจุดธรรมปีที่ถูกต้อง เข้าใจมั๊ยลูก?
ไม่มีเครื่องรองรับ ธรรมะมันวิ่งได้ มันวิ่งไปไม่มีฐานตั้งนะลูกนะ
เพราะคุณธรรมของมนุษย์ ก็คือความกตัญญู ต้องให้เห็นให้
ได้ เห็นต้องเห็นให้ไ้สิ เนื่อเรามาจากท่านนะนะ..พ่อด้วย ถ้า
บ้าง ชมบ้าง บ่อนข้าวบ้าง กินเองบ้าง ก็เป็นเนื่อมาได้ทั้ง
หลายกลไคนะ ก็ท่านให้ทั้งนั้นเลย

ท่านจะเป็นยังไ้ เรื่องของท่าน.. แต่ในใจเราต้องรักษา
คุณธรรมตรงนี้ไว้ ก็รวมกันพ่อแม่ทุกภพทุกชาติจนถึงองค์
ปัจจุบัน คู่ปัจจุบันเนี่ย แม่กระทั่งพ่อแม่ตอนเป็นนกกกระจิบ
กระจอก เป็นกิ้งก่า เป็นมดนะ เคยรักเราแบบลูกครึ่งเดียว
เป็นมดชาติเดียว แล้วก็ไ้เจอกันเลย..ก็เอาจัคนัน จิตอยู่
ที่ไหนก็ตาม เกรือข่ายอันเป็น ทิพย์ มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน
ไ้ไ้โปรดทราบ ขอไ้โปรดถ่ายทอดความกตัญญูของลูก
ไปถึงดวงจิตของพระคุณพ่อแม่เหล่านั้นด้วยเถิด แม่อยู่ใน
นรกในอะไรก็ตามพระคุณจะมีสิทธิ์ไ้โมทนา จงเป็นพยาน เมื่อ
ท่านผ่านชั้นมาโมทนาได้ ขอไ้โปรดรับบุญจากลูกต่อไปนี้ ถ้า
เผื่อเราจะทำอะไรต่อไปจนกว่าจะเข้าพระนิพพาน มีเท่าไรขอให้
ท่านมีสิทธิ์ทุกองค์ทุกคน

พูดตามพ่อสอน ๑๕

ถ้าเป็นอย่างนี้ความเสียใจย้อนหลังเราก็ไม่มี ที่จริงก็ทำเพื่อตัวเองนั่นแหละ จะได้ไม่มีข้อแม้ให้ตัวเอง พอจริงใจเข้ามันก็กลายเป็นเรื่องความบริสุทธิ์ของความกตัญญูไป แล้วก็มาทำกับองค์ปัจจุบันให้มาก เขาถึงเรียกพ่อแก้วแม่แก้วไง พ่อแม่ปัจจุบัน คุณแล้วสิ ยังไม่ค่อยเข้าใจกัน.. เอาเลย! พ่อแม่ทุกคน องค์คุณก็หน้อยท่านก็เป็นพระอรหันต์เมื่อหมดกิเลสแล้วนะ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของคุณ “สมเด็จพระพุทธเจ้า พ่อสิทธิทัศกับแม่พระพิมพ์าโปรดได้เป็นสัญลักษณ์ของพระคุณพ่อแม่ของคุณด้วยเกิด”

สรุปจะเรียกพระคุณพ่อแก้วแม่แก้ว.. พระพุทธเจ้ากับคุณารมี.. พระธรรม พระสงฆ์นี้แหละ ให้รวมกันเป็นอันเดียวกันให้ได้ คุณธรรมของพุทธ คำเดียวได้กระจายความกตัญญูไปหาผู้มีคุณ พ่อแม่ให้มา ครูบาอาจารย์ท่านสอนเรามาทุกชาติ

ครูบางคนเนี่ยรักลูกศิษย์ซึ่งนุ่มนวลและฉลาดมากกว่าลูกชายลูกสาวตัวเอง เพราะครูส่วนใหญ่มักจะสอนลูกให้ดีไม่ได้ค่อยได้ตั้งใจ ลูกก็บ๊องร้องเอาแต่ใจบ้าง อยากจะสอนด้วยแรงคิดของเรา ลูกก็ยังไม่ฟังนะ ไปปีนมันก็เลย.. หนูเป็นเด็กมีปัญหาที่เคยคบเพื่อนข้างนอก อะไรอย่างนี้.. และไม่มีเวลามัวแต่สอนกับสอบลูกคนอื่น ก็เป็นกรรมของท่านนะ

เพราะฉะนั้นครูนี้ จะมีบุญคุณในการสอนต่อจากพ่อแม่ ครูสอนเรามาครูทุกประเภท ทุกศาสตร์วิชา ครูสอนแต่ว่า

๑๖ ความกตัญญู

ครูสอนโยคะ ครูสอนตีกระบี่กระบอง ในใจของท่านๆ อยากถ่ายทอดในสิ่งที่ท่านมีให้เรา เหมือนโยมพ่อเป็นครูสอนอาชีพคให้ล่าให้หลวงตา สอนว่าแทงคนต้องแทงตรงนั้นะ คีต้องตีตรงนั้น

ครูเป็นคนที่มีบุญคุณพอกับพ่อแม่ เราก็ขยายบุญของเราเนี่ยถวาย ขอให้พระคุณจงคุ้มครองเข้ามา หนักๆ ก็ทำบ่อยๆ ใจ เราไม่มีข้อแม้กับความกตัญญู เราก็จะเจริญในธรรมได้ ไม่ตกต่ำ ไม่มีทางตกนรกอีกต่อไป

เพราะฉะนั้นด้วยบุญที่เราทำมาทั้งหมด อย่างหลวงตาบอกนะ หลายล้านชาติ หลายอสงไขย ส่วนบุญก็คือในปัจจุบันเนี่ย มันอยู่ในใจเราเต็มแล้ว เท่าที่เป็นอยู่ ส่วนบาปก็ล้างไปหมดแล้ว เหลือแต่บาปตั้งแต่เกิดมาจนถึงปัจจุบันนี้ ก็ไม่ได้หนักหนาอะไร และวิธีทำกรรมฐานก็มีแล้ว ก็ต้องเห็นร่างกายว่ามันต้องตายแน่ เราต้องจากมันแน่ ที่นั่งอยู่นั้นก่อนตาย แคก่อนตายและต้องทิ้งมันไว้ในโลกแน่ เพราะฉะนั้นเราจะไม่ผิดศีลแทนมัน เลี้ยงมันอย่างดี จะไม่ผิดศีล ๕ ศีลต้องบริสุทธิ์ เป็นศีลของใจของกายทิพย์เรา ศีลบังคับร่างกายให้ทำงาน

และกายทิพย์ จิตเราก็ผูกพันเอาไว้กับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์ เป็นพระรัตนตรัยคุ้มครองเราอยู่ ตายจากชาตินี้แล้วถ้าบริสุทธิ์ได้ลูกจะล้างมือจากขนนี้ ๕ ไปหาพ่อแม่ พระรัตนตรัยนะลูกนะ จะอยู่กับท่านตลอด ถ้า

ยังไม่บริสุทธิ์ ก็ถือว่าได้เข้าถึงกระแสอันนี้ไม่หลุดแล้ว เป็นธรรมชาติเดียวกันแล้ว ส่วนที่ยังไม่บริสุทธิ์ก็ยังค้างเป็นพรหมเทวดา.. รอลงมาเกิดเป็นมนุษย์เพื่อจะฟังธรรมเอาขั้นที่ ๕ มาเป็นธรรมะอีกต่อไป เมื่อมีพระพุทธเจ้าองค์ต่อไปตรัสรู้ หรือขึ้นไปเที่ยวอีกซัก ๒๐ ปีลงมาใหม่ ก็ได้ เพราะพระอรหันต์ก็ยังมิอยู่ในประเทศไทย ก็อธิษฐานเล็ง ความเป็นทิพย์ลงมาเห็น

“องค์นี้เคยเป็นครูเรา อีก ๑๒ ปี ท่าน ตาย” มันจะรู้หมด “โอ..ต้องรีบลงไว้อย่างน้อย ตอนเป็นเด็กวัด เป็นเณรให้ท่านบวชให้ก็ดี หรือเป็นอุบาสิกาก็ไปทำบุญกับท่านสักครั้งก็ยังดี ลูกศิษย์เอกของท่านก็ยังสอนต่อเราได้ อะไรอย่างนี้นะ

หมายความว่าให้เราผูกพันไว้กับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ กับคุณพ่อแม่ แล้วเราจะไม่ตกไม่ต่ำลงไปหาอบายภูมิอีก ถ้า เกิดเป็นมนุษย์ ก็เป็นมนุษย์ซึ่งเจอพระพุทธศาสนา ในแผ่นดินพระศาสนา เกิดในท้องพ่อแม่ใหม่ ซึ่งรองรับรองเราไว้ รับเราไว้แล้ว ส่งเสริมให้เราเข้าถึงธรรม เป็นเหตุให้เราปฏิบัติธรรมต่อไปให้อริฐานอย่างนี้ เราก็ไม่ตกต่ำ

ด้วยสัจจาทิหลวงตา พยายามพูดมากระถ่อน... กระถ่อนนี้ะ เป็นความจริง และบุญที่เราทำมาทั้งหมดมาเป็นความจริง คุณของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พ่อแม่ ครูบาอาจารย์มีอยู่จริง ขอความจริงเหล่านี้ จงสถิตสถาพรอยู่ในใจ

๑๘ ความกตัญญู

ของพวกเราทั้งหลาย ให้ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมความดีอันนี้ ใน
กระแสนิพพานอันนี้อะไรได้ตกต่ำ ลดถอยไปจากนี้เสียบ้างก็
พ้นชั้นใหม่ละลูกนะ

ด้วยสัจจาจาขอให้อะไรลูกทุกคน รวมทั้งตัวหลวงตาด้วย
จงเข้าถึงธรรมที่เราควรเข้าถึงโดยฉับพลันละลูกนะ อย่าได้
ตกต่ำ อีกต่อไป.

ต้นเถาะลูก.. เติบวจะสาย
 รีบอาบน้ำ แต่งตัวเสียให้สวย..
 กินข้าวให้อิ่มสบาย
 รีบช่วยกันทำงานในบ้านของเรา

พ่อเหนื่อยแล้ว.. พ่อแก่แล้ว.. พ่ออยากพัก
 พ่ออยากนั่งดูลูกทำงาน สมานน้ำใจ
 ถ้าลูกรักกัน เหมือนที่พ่อรักลูก
 บ้านของเราจะเป็นร่มฉัตรสถาน..
 ..เป็นบ้านสุขสมปรารถนา

แต่.. พ่อยังคงต้องทำงาน.. ลูกว่าอีกนานไหม..
 พ่อไม่ต้องการคำตอบจากใคร.. นอกจากลูกในบ้านนี้
 พ่อไม่หวังว่าลูกต้องเก่ง ต้องวิเศษเลิศคนจนหาที่ติไม่ได้
 พ่อแค่ต้องการลูกที่รู้ว่าพ่อรักลูก และให้พ่อรู้ว่าลูกรักกัน
 เอาเถิด ลูกเอ๋ย.. ทำงานกันเถิด
 มืงานภายนอกมากมายที่เราต้องสนอง
 มืงานภายในอีกไม่น้อย ที่เราต้องรีบสะสมให้เสร็จ
 ส่งกระจุยหน้าให้สวย.. ภูมิใจให้ผ่องใส นะลูก..

อ้อ..ลืมบอกลูกไป ระวังไฟจะไหม้บ้าน
 ดับไฟเสียก่อนค่อยลงมือทำงาน.. ลูกจำ
 ไฟในอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้ามา
 เติบวจะไม่มีบ้านอยู่.. เรามีบ้านอยู่หลังเดียวเท่านั้น.

คู่มือปฏิบัติ

วัดเขาวง(ถ้ำนารายณ์) จ.สระบุรี

ญาติโยมพุทธบริษัทและเพื่อนพระภิกษุสามเณรทั้งหลาย
การที่บรรดาท่านพุทธบริษัทที่ศรัทธาในพระรัตนตรัยที่เข้ามา
ปฏิบัติธรรมในวันนี้ ทุกคนมีความประสงค์ทั้งหมด นั่นก็คือ
ทุกท่านมีความปรารถนาเพื่อพระนิพพาน การปฏิบัติทำความดี
ในพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณร อย่าลืมคำ
ว่า

‘นิพพานัสสะ สัจฉิกิริยาเย เอตังกาสาวิง คะเหตะวา’
‘ข้าพเจ้าขอรับผ้ากาสาวิตร เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน’

เราจะทำความเห็นให้ถูกต้อง(สัมมาทิฐิ) ทำตามระเบียบวินัย^๕ให้ถูกต้อง อันไหนที่เราปฏิบัติตาม นอกจากนั้น.. เราก็คิดต่อว่าการเกิดแก่เจ็บตายเป็นของไม่เที่ยง เป็นปัจจัยของความทุกข์ เราไม่ต้องการเกิดต่อไป เราต้องการพระนิพพานอย่างเดียว ตั้งใจให้ทานเพื่อตัดโลภะ ตั้งใจรักษาศีลเพื่อป้องกันโทษะ ตั้งใจปฏิบัติธรรมในค้ำนสมถวิปัสสนาเป็นการกำจัดโมหะ ตั้งใจปฏิบัติในพรหมวิหาร ๔ ให้ครบถ้วน คือ

๑. ค้ำนของความรัก เราจะรักคนอื่นเหมือนกับรักชีวิตของเรา จิตใจจะเยือกเย็น
๒. มีอารมณ์สงสารอยู่เป็นปกติ ถ้าไม่เกินวิสัยเราจะเกื้อกูลให้มีความสุขตามกำลัง
๓. เราจะไม้อิจฉาริษยาใครเมื่อบุคคลอื่นได้ดี เห็นเขาได้ดีพลอยยินดีด้วย
๔. ถ้าเขาพลาดพลั้งไป อาจจะต้องถูกลงโทษ ขี้บ่นไล่ประการใดก็ตาม เราช่วยไม่ได้ เราจะไม่ช่วย.. ไม่ซ้ำเติม

นี่กำลังใจของทุกท่านที่มาอยู่ในที่นี้ทั้งพระภิกษุสามเณรประจำ หรือท่านที่มาปฏิบัติชั่วคราว ให้มีกำลังใจตามนี้ อันดับแรกขอให้ปฏิบัติตามระเบียบและจารีตของวัดดังนี้ :

กวีตรประจำวัน

ญาติโยมทั้งหลาย ที่เข้ามาใช้สถานที่ของวัดเขาวงเพื่อปฏิบัติธรรมและเจริญพระกรรมฐาน และเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข จึงขอความร่วมมือญาติโยมทั้งหลาย ดังนี้:

๑. เมื่อมาพักปฏิบัติธรรมต้องรักษาศีล ๕ หรือศีล ๘ ให้ครบถ้วน และรักษากกรรมบถ ๑๐* รวมเข้าไปด้วย
๒. ต้องร่วมกันทำกวีตรของสำนัก
รายละเอียดกวีตร มีดังนี้ :

๐๔.๐๐ น. สมาทานพระกรรมฐาน เจริญภาวนา
(กิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม)

๐๕.๐๐ น. ทำวัตรเช้า (กิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม)

๐๖.๐๐ น. พระภิกษุออกบิณฑบาต
ฆราวาสเตรียมตัวใส่บาตร
หรือกวาดไปไม้ตามศรัทธา

๐๗.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้าแบบเจริญสติ
(ปีติจากไม่พุดคุยส่งเสียงในหอนั้น)
บริการตนเอง ล้างภาชนะเอง
(กิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม)

๐๘.๐๐ น. เติมน้ำจมน้ำใหญ่ (กิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม)
หลังเดินเสร็จ เก็บกวาดสวนจงกรมใหญ่

- ๑๐.๐๐ น. เสียงตามสาย (คำเทศน์สอน)
- ๑๑.๐๐ น. พระฉันทกัฏฐาหารเพล (ผู้ปฏิบัติธรรม
ซื้ออาหารรับประทานได้ทราบค่าของวัด
ทั้งมอกลงวันและเย็น)
- ๑๒.๐๐ น. อบรมวิปัสสนาญาณ, ฝึกมโนมยิทธิ
(กิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม)
- ๑๓.๓๐ น. เสียงตามสาย(เจริญพระพุทธมนต์)
- ๑๔.๐๐ น. พระอาจารย์สุรปอรรณัฏฐฐาน
บำเพ็ญกุศลตามอธยาศัย
- ๑๕.๐๐ น. ฝึกเดินจงกรม (กิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม)
- ๑๖.๐๐ น. ฟังคำสอนหลวงพ่อดุสิต เรื่องพระวินัย
กวาดใบไม้ตามศรัทธา
- ๑๗.๓๐ น. ระฆังเตือน เตรียมตัวพร้อม
- ๑๘.๐๐ น. ทำวัตรเย็น สมาทานพระกรรมฐาน
(กิจกรรมที่ต้องเข้าร่วม)
- ๒๐.๐๐ น. พระอาจารย์ตอบปัญหา สันทนาธรรม
- ๒๑.๐๐ น. พักตามอธยาศัย ในระเบียบของสำนัก.

ให้ร่วมกันเจริญพระกรรมฐานกันเป็นปกติ อย่าย่อยในห้วงพัก
ขณะเวลามีกิจวัตร เพราะบางคนแฝงตัวเข้ามาหาผลประโยชน์
เวลาคนอื่นไม่อยู่ในห้อง ก็เข้าไปขโมยของ ก็ถือว่าถ้ามาดี

ต้องเจริญพระกรรมฐานร่วมกัน ถ้าไม่เจริญพระกรรมฐาน มีเหตุขัดข้องอย่างไรให้แจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานกลางทราบล่วงหน้า

๓. หากอยากทรงอารมณ์สบายไว้ ในขณะที่อยู่ปฏิบัติธรรม ขอเชิญชวนให้ช่วยงานวัดเล็กๆ น้อยๆ เช่น กวาดลานวัด พอหล้່อยอริยาบถให้ใจเป็นสมาธิสบายๆ ทางที่ดีควรช่วยกันกวาดลานวัด เพื่อเป็นการแทนคุณของสถานที่ ถือเป็นจารีตของผู้ปฏิบัติธรรมในสำนักนี้

การใช้สถานที่

ทางวัดยังมีบุคคลากรที่จะอำนวยความสะดวกแก่ท่าน ไม่เพียงพอ จึงใคร่ขอความเมตตาจากญาติโยมทั้งหลายช่วยตัวเองและทางวัด ดังนี้:

๑. ลงทะเบียน ตั้งแต่ ๐๙.๐๐ น. ถึงเวลา ๑๖.๐๐ น. ของทุกวัน นำบัตรประชาชนหรือบัตรข้าราชการมาลงทะเบียน เข้าพักปฏิบัติธรรมทุกครั้ง! กรณีที่ท่านลืมนำมา ให้ติดต่อทางบ้านส่งโทรสารตามมาในขณะที่พักปฏิบัติธรรม

๒. อยู่พักปฏิบัติธรรมได้คราวละไม่เกิน ๗ วัน

๓. ต้องเข้าร่วมกิจกรรมและกิจกรรมประจำวันตามที่ทางวัดกำหนด และไม่ทำกิจกรรมใดๆ นอกจากที่จัดไว้ให้เป็นระเบียบไว้

๔. เมื่อมีความจำเป็นต้องออกนอกบริเวณวัดในขณะที่
ที่อยู่พักปฏิบัติธรรม ให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานกลาง และ
ลงสมุดบันทึกการเข้าออกทุกครั้ง!

๕. สำรวม กาย วาจา ใจ รู้ตัวตลอดเวลาเพื่อปฏิบัติ
กรรมฐาน ไม่รบกวนผู้อื่น ด้วยการคุยเสียงดัง, ไม่ชักนำผู้อื่น
ไปสู่สำนักอื่น, ไม่ทำการบอกบุญเรื่องใด, ไม่อวดฉลาดมาสั่ง
สอนธรรมโดยทางวัดไม่ได้เชื่อเชิญหรือนิมนต์, ขอให้มาเพื่อ
ปฏิบัติกรรมฐานเพื่อความบริสุทธิ์ เพื่อความสุขสบายใจของตัว
เองเท่านั้น

๖. เมื่อว่างจากกิจกรรมร่วมกันแล้ว ควรแยกย้ายกัน
ภาวนาหาความสงบ ห้ามจับกลุ่มคุยกัน ห้ามทำตัวเป็นหมอดู
พยากรณ์ รักษาโรค หรือประทับทรงไม่ว่าอาการใดๆ ทั้งสิ้น

๗. ช่วยกันรักษาความสะอาดห้องพักและบริเวณที่พัก
ต้องช่วยกันกวาดบริเวณวัด อันเป็นจริยา มารยาท ประเพณี
ของผู้มาพักอาศัยเขตพระพุทธศาสนา

๘. ทางวัดจัดอาหารไว้ให้ ๑ มื้อ หากต้องการอาหาร
มือเที่ยงและมือเย็น มีร้านค้า 'วันยังค่ำ' ซึ่งเป็นร้านค้าของวัด
เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น.-๑๗.๐๐ น.

๙. ผู้ปฏิบัติธรรมต้องใส่เสื้อ 'ขาวกันบาตร' ของสำนัก
ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อแยกนักท่องเที่ยวนอกจาก
กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม ท่านสามารถหาซื้อได้ที่ร้านค้า 'วันยังค่ำ'

เสื้อผ้าของท่านที่นำมา กรณาสวมใส่แต่ในห้องพัก

๑๐. วัถุนี้เป็นวัถุ ‘ปลอดสิ่งเสพติดและสัตว์เลี้ยง’ งดสูบบุหรี่และสิ่งเสพติดทุกชนิด งดการนำสัตว์เลี้ยง เช่นสุนัข, แมว เข้ามาในบริเวณวัถุโดยเด็ดขาด หากท่านนำมาด้วย (กรณีมาบำเพ็ญกุศล) ต้องให้อยู่ภายในรถของท่าน ไม่อนุญาตให้นำสัตว์เลี้ยงลงมาเดินหรือขับถ่ายในบริเวณวัถุ

ระเบียบดังกล่าว เป็นเพียงการแนะนำให้ท่านเตรียมตัวเตรียมใจ ใ้ถูกต้อง ยังมีมารยาท ประเพณี ของสำนัก ซึ่งท่านต้องปฏิบัติตาม เพื่อประโยชน์สุขของตัวเอง และของผู้คนที่ใช้เวลาและสถานที่ร่วมกัน ซึ่งจะทราบรายละเอียดนั้น เมื่อท่านเดินทางมาถึงวัถุเขาวงแล้ว.

มารยาท จารีตประเพณี

๑. เมื่อจะออกไปนอกบริเวณวัถุ หรือเดินทางกลับบ้าน ให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ ที่สำนักงานกลางให้ทราบก่อนทุกครั้ง!

สิ่งคืนกุญแจและอุปกรณ์ที่พัก รับผิดชอบต่อคืนในเวลา

๐๘.๓๐ น. ถึง ๑๖.๐๐ น.

๒. ห้ามทำตัวเป็นหมอดูพยากรณ์ ห้ามทำการประทุษทรง หรือทำการคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าด้วยอาการใดๆ เพื่อการโด่งดัง

๓. ห้ามทำการหรือขอรับการรักษาโรค ไล่คุณไสย หรือ พิธีกรรมใดๆ โดยอ้างพลังพิเศษพิศดารไม่ว่าอย่างใด ๆ ทั้งสิ้น

๔. ครูอาจารย์ผู้แนะนำพระกรรมฐานของสถานทีนี้ ต้อง ใ้รับการรับรองแต่งตั้งจากเจ้าอาวาส และคณะกรรมการ สงฆ์ของวัด และต้องนำสอนลูกศิษย์ตามปฎิพาหาของพระเดช พระคุณหลวงปู่ฤาษี ๑ วัดท่าซุง (พระราชพรหมยาน) ต้อง ไม่สอนเพื่อติดพัน พันเผื่อในความเป็นทิพย์ ในชาติภพอื่นใด นอกจากปัจจุบัน ซึ่งต้องพากันละให้สิ้นชาติชาติเชื้อ ต้องสอน และปฏิบัติกันในหัวใจพระพุทธศาสนา คือ:

- พากันละความชั่ว
- ชวนกันทำความดีตามครรลองจารีตของสำนัก
- และทำจิตใจให้มีอารมณ์ ผ่องใสเบิกบาน มีพระนิพพานเป็นที่หมายเท่านั้น

๕. ห้ามจำหน่ายและดื่มสุราเมรัยในบริเวณวัด ห้ามดื่ม สุราเมรัย มีนเมาจากภายนอกเข้ามาในวัด

๖. ห้ามจำหน่ายและเสพยาเสพติด และสิ่งเสพติดทุก ชนิด ภายในบริเวณวัด

๗. ห้ามเล่นการพนันทุกชนิด ภายในบริเวณวัด
(รวมทั้งซื้อขายหวยทุกประเภท)

๘. ห้ามแสดงอาการชั่วช้า ไม่ว่าด้วยลักษณะอาการหนัก หรือเบา อย่างใด ๆ ทั้งสิ้น แม้จะเป็นสามเณรภิกษุเมื่อเข้ามาใน

วัดแล้ว ต้องอดใจสำรวมไว้ก่อน

๙. ผู้ที่อยู่ภายในสำนักแห่งนี้ทั้งบุคคลภายในและผู้ที่มาพักปฏิบัติธรรมจะต้องไม่จับกลุ่มคุยกันหรือพูดถึงปฏิบัติทางอื่น ขัดแย้งกับแนวทางการปฏิบัติของสำนัก ไม่นำเรื่องภายนอกสำนักมาคุยกัน ในทำนอง ‘ไฟในน้ำออก ไฟนอกน้ำเข้า’ และไม่ทำกิจกรรมอื่นใดนอกเหนือจากที่สำนักจัดให้ขึ้น

๑๐. การออกเสียงทำวัตรสวดมนต์ให้ฟังและสวดคล้อยตามพระสงฆ์ผู้นำสวดของสำนัก มิใช่สวดตามความเคยชินของตนเอง หรือออกเสียงดังตามใจชอบ

๑๑. ปัดเครื่องมือสื่อสารทุกชนิด ขณะเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติพระกรรมฐานทุกครั้ง

๑๒. เมื่อกระทำการอันใดเกิดขึ้น อันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการสงฆ์เรียกตัวมาไต่สวนเพื่อหาข้อสรุป ต้องให้ความร่วมมือปฏิบัติตามโดยไม่บิดพลิ้ว.

ภาษาไทยที่ท่านจะได้อ่านจาก **‘พุทธกามพอสอน ฉบับพิเศษ’** นี้
เป็นถ้อยที่ถอดจากการพูดตอบปัญหาและการสนทนา
ในงานประจำวันจริงๆ โปรดทราบว่าเป็นการพูดเฉพาะกิจ
เฉพาะกาลเวลาและเฉพาะอารมณ์ของบุคคล
ซึ่งอาจไม่ถูกใจท่านก็ได้ เราถอดเทปพิมพ์ไว้
อ่านแล้วเห็นว่าฟังง่ายสบายใจ ก็ลองนำเสนอแบ่งกันอ่าน

ตัวผู้พูดคือ **‘หลวงตา’** ท่านปรารภว่า
พระธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้นั้นละเอียดอ่อนบริสุทธิ์มหาศาล
ทรงเลือกสรรเพียงน้อยนิดมาสอน พระสาวกองค์ใดก็ตามคำสับสงสัย
ก็พยายามใช้ภาษามนุษย์พูดออกมาได้เพียงหนึ่งในหมื่นพัน
ที่กินใจมีเมือน หลวงตาท่านฟังจากหลวงพ่อบุญมาจารย์
แล้วทรงไว้ได้เพียงหนึ่งในล้านที่พอปรารภจะให้เข้าถึง

ต่อไปนี่จะเป็นภาษามนุษย์ ที่พยายามบรรยาย
ถ่ายทอดรสชาติที่ผ่านมาในใจของหลวงตา
ท่านว่าจะได้สักกี่ส่วน จะเกิดประโยชน์สักกี่สัก
ก็ทำให้สุดความสามารถสุกาวสนา..
แล้วแต่ผู้ฟัง ผู้อ่านจะพิจารณาเอาเองเถิด.

ความกตัญญู

ภพ: ธรรมท้าว